

АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА ГЛУВИХ И НАГЛУВИХ ЛОЗНИЦА у 2010 години

Током 2010год. Удружење глувих и наглувих Лозница највећи део планираних пројектних активности реализовало је као једна од чланица (подружница) Савеза глувих и наглувих Србије. Савез је укупна требовања свих удружења са територије Србије достављао на оцену и финансирање Сектору за заштиту особа са инвалидитетом, које делује при Министарству рада и социјалне политике. Активности које су планиране прилагођаване су према расположивим средствима удружења и смерницама поменутог сектора. Након реализације активности по кварталима је подношен финансијски извештај надлежном министарству.

За обављање редовних послова везаних за функционисање удружења и координацију свих пројектних активности, као и регулисање финансијских услуга (вођење књиговодства) за 2010год. од Градске управе Лозница одобрена је сума у износу од 291.000,00дин. Важно је напоменути и истаћи значај добијених средстава, јер удружење без њих не би могло да функционише.

Имајући у виду економску кризу и нешто умањена средства која смо добијали, може се рећи да смо ипак спровели већину активности предвиђену програмом. Тешкоћу у самој реализацији активности представљале су неблагоприятне уплате одобрених средстава од стране министарства.

Активности које су реализоване биле су различитог карактера: информативно-саветодавног, едукативног, психо-социјалног, спортског и рекреативног типа. За њихово спровођење од надлежног министарства одобрена су средства у висини око 180.000,00дин., али је нешто мање од 110.000,00дин. утрошено за реализацију тих активности. Један део одобрених средстава није утрошен, јер технички није било могуће спровести активности за које су та средства планирана (око 70.000,00дин.). Наиме, министарство није у целости одобрило потраживана средства за те врсте активности, па је, због неиспуњености тих услова, било немогуће њихово спровођење. Почетком ове године добили смо информацију од представника сектора да ћемо бити у обавези или да извршимо повраћај средстава или ће нам они накнадно одобрити да их утрошимо за реализацију активности планираних за 2011год.

Током јануара у организацији је спроведено мини-истраживање потреба чланова за коришћење знаковног језика у различитим животним ситуацијама особа са оштећеним слухом. Истраживање је показало да су њихове потребе велике. Упитником су обухваћена питања о старосној доби чланства, полу, брачном, радном и стамбеном статусу, образовању и занимању, врсти слушног оштећења (70% испитаника не чују од рођења, а 30% су изгубили слух), коришћењу слушних апарата (73% не користи слушни апарат, а 27% користи) и начину комуникације у локалној средини (само знаковним језиком 40%, само вербално 5%, комбинацијом вербалног и знаковног језика 32%, а и једним и другим, у зависности од ситуације 23%). Истраживање је показало ситуације у којима се највише комуницира знаковним језиком, као и потребе за преводиоцима и судским тумачима.

Ово истраживање је показало да су особама са оштећеним слухом потребни тумачи и преводиоци за нормално функционисање и укључивање у друштвени живот, а посебно на пољу здравствене и социјалне заштите, образовања, у правосудним институцијама, у полицији, током радних процеса и другим сферама делатности (85% се изјаснило да је потребан, 10% да није потребан, а 5% да нема став, односно не зна). Због таквих потреба глувих особа за применом знаковног језика у пракси потпуно оправдање има увођење услуге преводилачког сервиса, као службе подршке и својеврсног иновативног сервиса.

У истом месецу чланство је обавештено о положају особа са инвалидитетом на подручју Града Лознице. Такође, обављено је упознавање са информацијама у вези са реализацијом Акционог плана за особе са инвалидитетом Стратегије социјалне заштите Општине Лозница.

У последњем викенду јануара одржан клуб родитеља деце оштећеног слуха и мала уметничка радионица „Маштајмо заједно“ под надзором секретара удружења.

26.02.2010 год. учествовали смо на трибини „Закон о удружењима/пререгистрција удружења – усаглашавање статута постојећих удружења/организација са новим законом о удружењима“ која је одржана у Београду. Предавачи су били представници НВО „Грађанске иницијативе“ (правни саветник и координаторка програма за развој цивилног друштва), који су пренели информације о томе како и на који начин би требало пререгистровати-регистровати удружење и шта би Статут требало да садржи да би био у складу са Законом о удружењима. Као учесници трибине добили смо и материјал: Водич за примену Закона о удружењима и искуства регистрације/пререгистрације који нам је био од изузетне помоћи приликом подношења документације за пререгистрацију удружења.

На републичком првенству у шаху (одржаном у фебруару у Нишу) нисмо учествовали због недостатка средстава (одобрена сума није била недовољна за путне трошкове, те је донета одлука да удружење не учествује).

Током марта месеца у просторијама клуба удружења одржана је Етно радионица – такмичење жена у изради ручних радова. Учествовало је 8 жена, које су се такмичиле у три такмичарске дисциплине: штрикање, хеклање и вез.

Крајем априла месеца председник и секретар удружења учествовали су на редовном годишњем састанку свих удружења глувих са територије Србије који је одржан у Београду. На састанку је било речи о изузетно тешком положају особа са инвалидитетом, а посебно је било речи о особама које имају оштећен слух. Договорено да се испред наше матичне организације, Савеза глувих и наглувих Србије, упути нека врста циркуларног писма свим представницима локалних самоуправа на подручју Србије како би се изнашле могућности за финансирање запослених лица у овим удружењима.

Током овог месеца одржане су четири радионице у форми групног рада, посвећене превенцији и превазилажењу проблема које имају брачни парови, чланови удружења, у међусобној комуникацији. Било је говора о ненасилном решавању конфликта у међусобним односима, о разлици између сукоба (конфликта) и насиља, о карактеристикама партнерске и насилне везе. Учесници су показали завидан ниво интересовања за упознавање са овом темом, као и висок ниво задовољства стеченим знањем, наглашавајући да ће им бити лако да га примењују у практичном животу.

У мају смо учествовали на трибини на којој је презентован Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, а коју су водили представници Министарства економије и регионалног развоја и Националне агенције за запошљавање – Одсек за запошљавање особа са инвалидитетом. Упознати смо са стањем тржишта рада, са образовном структуром и животним стандардом особа са инвалидитетом. Закон ближе дефинише професионалне могућности особа са инвалидитетом, промовише активне мере њиховог запошљавања и изричито даје обавезе правних лица у запошљавању особа са инвалидитетом (квотни систем) и дефинише услове оснивања и рада предузећа за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом. Овим законом је регулисан и будући статус досадашњих заштитних радионица, које прелазе у државну својину. По доласку све информације пренете су чланству.

Током јуна месеца реализован је седмодневни Едукативни семинар за гестовни (знаковни) језик у Бањи Кањижа, за чију реализацију је одобрено 30.000,00дин. Средства су утрошена за хотелске и путне трошкове за младу представницу нашег удружења (студенткиња Педагошке академије) која је учешћем на семинару добила сертификат за гестовно превођење – основни ниво. За спровођење ове активности исту своту новца добила су и друга удружења особа са оштећеним слухом у Србији, јер је то активност која је планирана на нивоу свих организација овог типа. Школа знаковног језика намењена је за обуку чујућих особа, нарочито из јавних сервиса и има три нивоа: основни, преводилац и тумач, а циљ је отклањање комуникацијских баријера чујућих и особа са оштећењем слуха.

Пошто је у мају 2010год. почела примена новог Закона о запошљавању секретар удружења обавила је разговоре са представницима неколико водећих локалних приватних фирми ради њиховог упознавања са професионалним могућностима особа са оштећеним слухом, њиховим занимањима и могућностима евентуалног запошљавања чланова. На жалост, са компанијом „Delta-Maxi“ преговори током јуна 2010год. нису успели, иако је списак чланова предат, јер је у то време компанија, због неких интерних пословних проблема, обуставила даље запошљавање особа са инвалидитетом. Чекамо да се у овој години обаве формалности око продаје компаније, па ћемо у новој компанији контактирати запослене који су задужени за пријем особа са инвалидитетом, уз наду да ће и нова компанија наставити тенденцију даљег запошљавања особа са инвалидитетом.

На републичком првенству у стрелаштву, које је одржано у јуну 2010год., нисмо учествовали због техничких проблема.

Почетком јула месеца у циљу побољшања положаја глувих и наглувих лица у систему здравственог осигурања у просторијама удружења одржан неформални састанак са представницом Фонда за здравствено осигурање на тему Примене и измене Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања. Промене се односе на називе помагала, а обухватају и начин прописивања, рок трајања у месецима, техничке елементе и стандард. Било је говора и о условима остваривања права на набавку слушних апарата.

У овом месецу такође је одржано такмичење жена у кулинарским вештинама. Учествовало је 10 жена, а такмичиле су се у три дисциплине: припремање предјела, ситних колача и торти.

Последњег викенда августа одржано предавање на тему „Алкохолизам, наркоманија, пушење и СИДА“, где су сагледане све негативне последице савремених друштвених порока, а кроз учешће у дискусији и размену мишљења међу учесницима разматрали су се и могући начини за решавање оваквих проблема.

Поводом Међународног дана глувих у септембру је у простору удружења скромно, уз коктел, обележен Међународни дан глувих, а Централна свечана академија поводом прославе Дана глувих на републичком нивоу одржана је у Нишу, којој су присуствовали и представници нашег удружења.

Током септембра у Крушевцу је одржано републичко првенство у малом фудбалу, на коме је наша екипа освојила IV место. Одобрена средства од министарства у износу од 20.000,00дин.су утрошена су за путне трошкове за 10 учесника.

Секретар организације присуствовала седници изборне Скупштине Савеза глувих и наглувих Србије као један од њених делегата. Скупштина је одржана у Крагујевцу и на њој је, поред редовних послова, разговарано и о све тежем социо-економском положају особа са инвалидитетом, са посебним акцентом на особе са оштећењем слуха.

Нисмо учествовали на републичком првенству у рукомету из техничких разлога – нисмо могли окупити довољан број играча због њихових радних обавеза (није било могуће ускладити их).

У новембру је одржана радионица на тему Професионална оријентација и вештине активног тражење посла са циљем да се чланови упознају са свим појединостима које су везане за активно тражење посла.

На седници Скупштине удружења 30.12.2010год. усвојен је нов Статут организације усклађен са новим Законом о удружењима. Почетком године поднет је захтев Агенцији за привредне регистре за пререгистрацију организације у удружење.

Прошла година (2010) обележена је и представљањем чланству низа докумената (закона, препорука, конвенција, правилника), који су блиској вези са статусом особа са инвалидитетом, односно, од значаја су за њихов укупни положај и функционисање:

- Стратегија Владе РС о положају особа са инвалидитетом
- Конвенција ОУН о положају особа са инвалидитетом
- Закон о стандардизацији српског знаковног језика
- Закон о социјалној заштити
- Закон о локалној самоуправи
- Закон против дискриминације особа са инвалидитетом
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом
- Закон о ПИО
- Закон о удружењима
- Правилник о процени радне способности
- Правилник о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања
- Документи Савета Европе и Европске Уније

Реализацијом пројектних активности постигнути су следећи ефекти:

- побољшан квалитет живота особа са оштећењем слуха
- олакшана социјална интеграција особа са оштећењем слуха
- смањено присуство психолошко-емоционалних проблема слушно оштећених особа и чланова њихових породица
- постигнуто правовремено и адекватно пружање правних савета и помоћи
- смањен степен усамљености и изолованости особа са оштећењем слуха
- развијен систем праћења стања и предузимања мера и акција у циљу изналажења најпогоднијих решења за успешну адаптацију глувих и наглувих особа
- смањен притисак на институције и службе локалне заједнице
- развијена сарадња и размена искустава са удружењима сличног типа на локалном, регионалном и националном нивоу

На крају, шта рећи? Спровели смо активности, добијена средства нису била у потпуности довољна, па смо правили уштеде где је то било могуће и понашали се рационално. Надамо се да нам предстоје бољи дани у 2011 год.

*за удружење
Љиљана Марић Марковић*